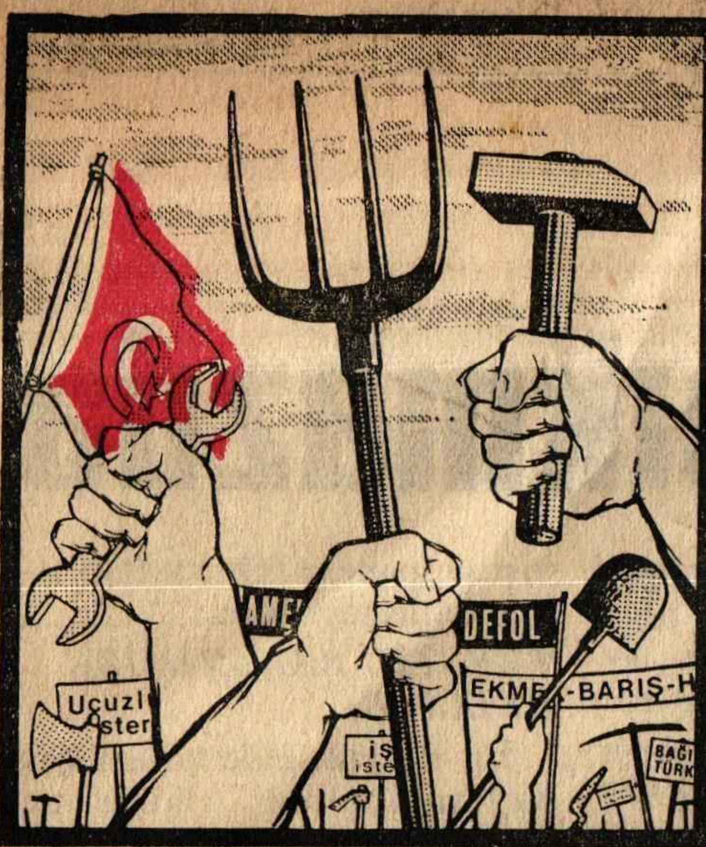


BİRİ YER, BİNİ BAKAR; KIYAMET BUNDAN KOPAR !

FAKİRİN DOSTU

SÖMÜRÜCÜ ZENGİNE KARŞI; SÖMÜRÜLEN FAKİRDEN YANA

YIL: 1 * SAYI: 1 * 4 ARALIK 1969 * ŞİMDİLİK ONBEŞ GÜNDE BİR ÇIKAR SİYASÎ GAZETE * FİYATI 25 KURUŞ

İŞSİZLİK ve PAHALILIK Kasırgası Geliyor !

AMERİKAN EMPERYALİZMİ VE YERLİ ORTAKLARI

AŞIMIZDAKİ, TUZA, OCAĞIMIZDAKİ GAZA, ÜSTÜMÜZDEKİ BEZE GÖZ DİKTİ

Bugün yurdumuzda emeği ile geçinmek zorundaki halkımızı perişan eden en önemli iki dert; işsizlik ve pahalılıktır. Şimdi Türkiyede 11 milyon işsiz var. Nüfusuna oranla Dünyada en çok işsizi olan ülkelerden biri Türkiyedir. Gene Türkiyede 1944 yılından bugüne kadar hayat pahalılığı ortalama olarak 6-7 misli arttı. Fakat, emeği ile geçinmek zorundaki halkımızın geliri fiyatlarla birlikte artmadı. Bu yüzden yurdumuz, Dünyada hayat pahalılığı en fazla olan ülkelerin arasında başta geliyor. İşsizlik ve pahalılıkta Dünyada üstümüze yok. Son günlerde paramızın kıymetinin de üçte bir nisbetinde düşürüleceği söyleniyor. Yani; yiyecek, giyecek, yakacak ve diğer eşya fiyatları bir anda üç misline çıkacak. O zaman, vay başımıza gelenler. Zaten işsizlik ve pahalılıktan bunalan bizler, önümüzdeki karanlık günlere korku ile bakarken, bugünlerin bir an önce gelmesini dört gözle bekleyenler de var. Bunlar, Amerikan emperyalistleri ve onların yerli ortakları olan sömürücü zenginlerdir.

Gazetemiz, gelecek sayıdan itibaren; işsizlik ve pahalılığı kimlerin nasıl ve neden yarattığını bütün açıklığıyla ortaya koyacaktır. Fakir işçimizin, fakir köylümüzün ve diğer fakir emekçilerimizin sırtından milyonlar vuranların ve yurdumuzu yabancılara peşkeş çekenlerin maskeleri düşürülecektir.



İşsizlik ve pahalılık insanları bu hale getirir!

Başyazı

KAVGAMIZ; SÖMÜRÜYE KARŞI

Rahmetli Sadık Aldoğan Paşa, İttihat ve Terakkinin yerine Halk Partisinin iktidara gelişi için 1946 yılında şöyle demişti: "Eski hamam eski tas; yalnız tellâklar değişti". Şimdi de yeni seçimler yapıldı. Sadık Aldoğan'ın gözüyle görürsek, gene değişen birşey yok; "Eski hamam, eski tas". Kır At gene iktidarda, düzen gene aynı düzen. Fakat, gerçekçi bir gözle olaylara bakarsak, o zamandan beri durumun çok değiştiğini ve köprülerin altından çok sular aktığını anlarız. Bugün yurdumuzda, sömürücü zenginler; sömürdükleri fakirlerden 20,000 defa daha fazla kazanmakta ve 20,000 defa daha iyi yaşamaktadırlar. Bunlar devletin açıkladığı rakamlardır. Zengin sınıf ile fakir sınıf arasında açılan bu derin uçurum, gelecekte birçok sosyal olaylara gebedir. Diğer yandan Amerikan emperyalizmi de yurdumuzda çöreklenmiş, zehirini akıtmakta devam ediyor. Bizim için asıl önemli olan seçim sonuçları değil, zengin ve fakir sınıflar arasındaki günden güne keskinleşen bu uçurum ve Amerikan emperyalizminin durumudur.

(Devamı 3. sayfada)

T.İ.P in Yeni Genel Başkanı da Doğruyu Dile getirdi:

«MİTİNG — YÜRÜYÜŞ — GÖSTERİ GEREK» dedi.

Yürüyüşe Çağrı

Mehmet Ali Aslan "Gençlerin ve bütün emekçi tabakaların, düzeni değiştirmek için gösteriler, mitingler, yürüyüşler yapmalarını ve Anayasanın tanıdığı hakları en tesirli şekilde kullanmalarını" istemiştir.

Gazetemiz de bu doğru düşünceye katılmakta, fakat bunun lâfta kalmayıp derhal uygulanması gerektiğine inanmaktadır.

Bugün yurdumuzda emeği ile geçinmek zorunda olan bütün vatandaşlarımız; işsizlik ve pahalılık canavarının pençesinde kıvranıyor. Bu canavarı yaratanlar, Amerikan Emperyalizmi ve onun yerli ortakları olan sömürücü zenginlerdir. Bu gerçeği, fakir halkımızın gözleri önüne, açık seçik ve en canlı şekilde koymalıyız.

İşsizlik ve pahalılığı yaratanlara karşı bu maksatla yapılacak bir miting ve yürüyüş fakir halkımızın büyük desteğini kazanabilir. T.İ.P i ve tüm devrimci örgütleri, böyle bir miting ve yürüyüş hazırlamak için elbirliği ile çalışmaya çağırıyoruz. Böyle pratik içindeki çalışmaların, T.İ.P ile diğer devrimci örgüt ve çevreler arasındaki anlaşmazlıkları da gidereceği inancındayız.

Bu davranışlar aynı zamanda yurdumuzdaki devrimci mücadeleye yeni bir ruh ve yeni bir aşama getirecektir.

GECEKONDULULAR YÜRÜDÜ

Ver OY'unu gör oyunu

Demirel, Seçimlerden önce «Sözüm Senettir» demişti.

Ama Gecekondular gene yıkılıyor

Kasımpaşa, Barutane sırtları gecekondu semtidir. Burada, Anadolu'dan karnını doyurabilmek için göceden fakir insanlar oturur. İşte bu gecekondulardan 113'ü cuma günü yıktırılmıştır. Bu yıkımı yaptıranlar, zengin sömürücülerdir. Çünki siz AP'ye rey verdiniz. Yani zengin sömürücüleri Meclis'e yolladınız. Onlar da 775 sayılı Gecekondu Yıkımı Kanunu'nu çıkarttı. Şimdi de kendilerine oy verenlerin yuvasını yıkıyorlar.

Ama Baruthane halkı, haklı olarak direndi. Bunun üzerine olay yerine 600 toplum polisi geldi. Halkı coplamaya başladı; onlar da direnerek 3 polisi yaraladı.

2 Aralık Salı günü de kalabalık bir gece kondulu vatandaş kütlesi birleşti ve yürüyüş yaptı.

Çünki tek kurtuluş yolu ezilenlerin birleşmesidir. Ortak düşmanımız, Amerikan emperyalizmi ve yerli ortakları sömürücü zenginlerdir.



DEĞİRMENKÖYLÜLER DİRENİYOR

İşgalin gerçek nedenini anlatan yazı 4. sayfamızdadır.

İşçi ve Köylüden yana Halkçılık Kurultayı

İşçi ve köylüden yana güçlerin aralarındaki dağınıklığı gidermenin günü artık gelmiştir. Bu dağınıklığı giderebilmek; ancak asgari müşterekleri bulmak, üzerinde anlaşmak ve varılan sonuçları pratikte uygulamaya geçmekle mümkün olur. İşçi ve köylüden yana güçlerin asgari müştereği; birinci T. B. M. M. nin anti kapitalist ve anti emperyalist nitelikdeki 1920 halkçılık beyannamesini, yeni dünya şartlarına uygulamaktadır.

(Devamı 4. sayfada)

HAYAT PAHALILIĞINA KARŞI İTALYADA 15 MİLYON İŞÇİ

Grev Yaptı

İtalyada; yiyecek, giyecek, yakacak fiyatlarının ve ençok

(Devamı 3. sayfada)

YABANCI PETROL ŞİRKETLERİNİN; MÜSLÜMAN HALKIMIZIN DİNÎ İNANÇLARI ÜZERİNE OYNADIĞI

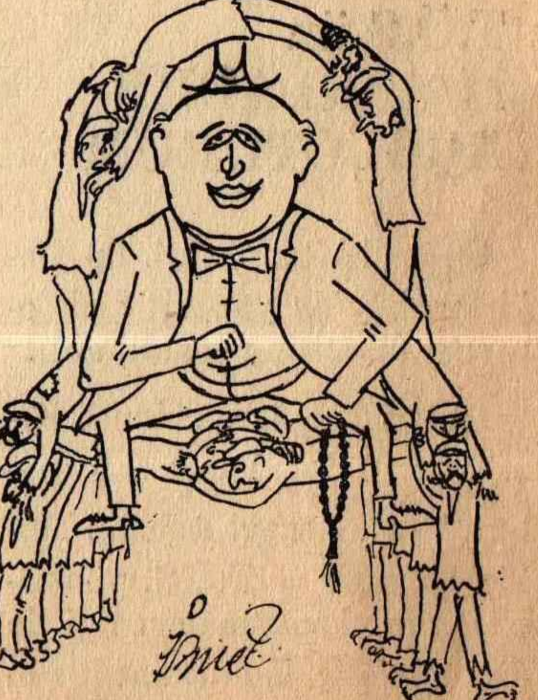
Büyük Oyun

Bugün Türkiye, Orta Doğuda petrol üreten büyük Amerikan şirketlerinin en önem verdikleri bir ülke olmuştur. Yurdumuz petrol kaynakları bakımından zengin değildir. Böyle olduğu halde, bu petrol şirketlerinin dışarıdan ve içerden gözlerini Türkiyeye dikmelerinin gerçek sebebi nedir? Bu şirketler Türkiyeden ne istiyor? Türkiyede neler yapmak istiyorlar? Türkiyede kimlerle ve hangi çevrelerle ilişkileri vardır?

Bu ilişkilerin gerçek yüzü nedir. Bu soruların cevapları açıklığa kavuştuğu zaman, Türkiyede sureti haktan görünen bazı çevrelerin kirli yüzleri de ortaya çıkacaktır. Müslüman halkımızın dini inançlarını kendi çıkarları için sömürenlerin koyunlarında sakladıkları gizli haçlar da ortaya çıkacaktır. Biz bu yazı serimizde, bu büyük oyunu bütün yönleriyle aydınlığa kavuşturmağa çalışacağız.

Bugün Orta Doğudaki Basra körfezi bölgesi, Amerikadan sonra Dünyanın ikinci büyük petrol bölgesi sayılmaktadır. Basra körfezi bölgesindeki petrol üretici ülkeler: Suudî Arabistan, Kuveyt, Bahreyn, Katar, İran ve Irak tır. Bu bölgede çıkarılan petrol, bugün Dünya petrol üretiminin dörtte birini aşmıştır. Bu bölge ayrıca Dünyanın en zengin petrol kaynaklarına sahiptir. Petrol rezervi, yani yeraltındaki miktarı 26 milyar ton olarak hesaplanmış-

(Devamı 4. sayfada)



TAHTI SÜLEYMAN

YURTDA NELER OLUYOR

* Geçen yıl Shell Petrol şirketi yurdumuza 24 milyon dolarlık yatırım yapmış ve bir yıl içinde, 36 milyon dolar kâr etmiştir. Bu kârın büyük bir kısmını bu İngiliz petrol şirketi yurt dışına çıkarmıştır. Yurdumuzdaki yabancı şirketlerin yaptığı budur; bir koyup yüz almak. Bütün yabancı şirketleri Türkiye'den dışarı atmalıyız. Yoksa, her yıl milyonlarca liramız, yabancı ülkelere akıp gidecektir. Başka yolu yok.

* Kars Belediye Başkanı Ahmet Çakmak basın toplantısı yaptı. Doğu Anadoluda kuraklık ve don yüzünden bir milyon hayvanın öleceğini bildirdi. ''Bunun bir diğer sebebi de teknik ihtiyaçların sağlanmamış olmasıdır'' dedi. Toplantıya katılan diğer heyet üyeleri; hükûmetin vadettiği ''ucuz tarifeli'' vagonların müstahsil yerine bir takım çıkarcılara verildiğini söylediler. Bu yüzden hayvanlarımızın yarısını tefecilere ve aracılara kptırdık, yarısı da yemsiz kaldı dediler. Heyet üyelerine göre: ''Türkiye raporla idare edilmez; devlet ile üretici arasından aracı bezirganları çıkarmalı, köylü bunu istiyor.''

* Sovyetler Birliği, Türkiye'ye 366 milyon dolarlık kredi açıyor. Bu kredinin 263 milyon doları ile İskenderun'a büyük bir demir — çelik fabrikası kurulacak. Bu fabrikanın 58 ayda tamamlanacağı ve 1 milyon 200 bin ton kapasitesi olacağı bildiriliyor.

* Amerika bize gönderdiği buğdayların fiyatını bu yıl gene arttırdı. Sert buğdayı 100 kuruştan 105 kuruşa, yumuşak buğdayı 97 kuruştan 100 kuruşa, Meksika buğdayını 85 kuruştan 90 kuruşa çıkarttı. Amerikan emperyalistleri ve yurdumuzdaki yerli ortakları, anlaşılan, artık ekmeğimize de göz diktiler.

* Yapılan bir araştırmaya göre, zengin İstanbul'lu hanımların yalnız saç tuvaletleri için, bir yılda 100 milyon liranın üstünde para harcadıkları anlaşılmıştır.

DÜNYADA NELER OLUYOR

* Amerikan askerlerinin Vietnam'daki My Lai köyünde, 700 kadın, çocuk ve ihtiyarı gaddarca öldürmeleri bütün dünyada tepki yarattı. Yabancı gazeteler; asıl suçun askerlere emir veren Amerikan hükûmeti ile onun arkasındaki Amerikan bankerlerinde olduğunu yazıyor.

* Amerikan hükûmeti, Avrupa'daki Ortak Pazar ülkelerine Amerika'ya yaptıkları ihracatı kısıtlamaları için, 6 aydır baskı yapıyor. Aksi halde bu ülkelerden gelen mallara karşı gümrük duvarını yükselteceğini söylüyor. Bu rekabet yüzünden Amerikan tekstil sanayisi zor duruma düştü. Amerika'yı bile telaşlandıran Ortak Pazarın, Türk sanayisine ve işçisine yapacağı zararı varın siz düşünün.

* Üç yıldır devamlı şekilde artan altın fiyatları, bir ay içinde birdenbire bütün dünya ticaret borsalarında süratle düşmeye başlamıştır. Bir gram altın, son yirmi gün içinde ortalama olarak 225 kuruş ucuzlamıştır. Fkat, bu düşüşün geçici olduğu, diğer malların fiyatlarına etki etmiyeceği bildirilmektedir.

Hint Cumhurbaşbakanı öldüydü. İktidarda olan kongre Partisinin kodomanları zengin yanlısı Reddi'yi seçtirmek istediler. 17. Hint Devlet Yasama Meclisi ile Merkez Millet Meclisi 16 Ağustosta seçim yaptı. Aşırı zenginci (Faşist) Deşmuk 58. 176 oyla ve orta zenginci Reddi 313.548 oyla seçimi kaybettiler.

Fakirci Giri 401.515 oyla Hint Cumhurbaşkanı seçildi. Giri'yi başta Nehru'nun kızı Hint Başbakanı Bayan Gandi ile komünistlere dek bütün sosyalist sol fukaracılar tutuyor.

75 yaşında olan Giri, gençliğinde, ihtilâlcilerini sevdiği İrlanda'da Hukuk öğrenmişti. Hint İşçi Sendikaları (T.U.S.) kurucusu, Seylan Yüksek Komiseri, Nehru'nun Çalışma Bakanı, bir çok Devlet Guvernörü ve 1967 de Cumhurbaşkanı Yardımcısı olmuştu.

Kongre Partisi Başkanı Nijalingappa kendi partisinin fukara yanına koyması üzerine şöyle demişti: ''Önemli sayıda parti üyemizin, kendi partilerinin adayına karşı oy kullanmaları beni çok üzdü.''

Şimdi de Kongre Partisi; fakirlerden tarafa kaydığı için, kendi üyesi olan Başbakan Bayan Gandi'yi partiden ihraç etti..

Hindistanda sömürücü zenginlerin suyu ısınmaya başladı, olaylar bunu gösteriyor.

Plânsız iş olmaz

Türk iktisadı neden çıkmazda

Bugün A.P. iktidarı tarafından yurdumuzun sanayileştiği, tarımın geliştirildiği iddia edilmektedir. Buna örnek olarak da barajlar, çimento fabrikaları, demirçelik tesisleri, şeker fabrikaları, tekstil sanayiî gibi tesislerin kuruluşu gösteriliyor. Halbuki bir ülkede sanayinin kurulmasının ne kadar önemi varsa, bu fabrikaların devamlı ve verimli çalışmalarının da önemi o derece büyüktür. Bunun için fabrikaların devamlı olarak işletici maddeleri bulmaları ve yaptıkları malları satabilmeleri gerekir. Acaba Türkiye'de kurulan iktisadi tesisler böyle midir? Hemen karşılığını verelim: Bu şekilde değildir. Sırasıyla ele alalım ve barajdan başlıyalım.

BARAJ: Elektrik gücü elde etmek için veya sulama için, veyahut ikisini yapmak için kurulur. Bu da akan suların iki dağ arasında havuz yapılarak biriktirilmesi yoluyla olur. Bu havuz 30-40 yıl içinde, suların getirdiği taş, toprak ve pisliklerle dolar ve kullanılmaz hale gelir. Üstelik Türkiye nehirleri, fazla taş ve toprak kırıntıları taşıdıkları için Türkiye'deki barajların ömrü 30 seneyi de bulmaz. Bir barajın iktisaden verimli olabilmesi demek; onun sağladığı gelirin 30 yılda yatırım ve bakım masrafını ve faizini karşılaması demektir. Halbuki bütün barajlarımız bu nitelikte değildir. Çünkü sudan elde edilen elektrik enerjisini kullanacak fabrikalarımız yoktur, Halen barajlardan elde ettiğimiz elektriğin büyük bir kısmı, kullanamadığımız için toprağa verilmektedir. Önümüzdeki 30 yıl içinde bu elde edilen elektriği sarfedecek fabrikaların kurulması da mümkün değildir.

Sulamaya gelince; bu suların önemli bir kısmı, barajların sulaması gerekli arazilerin değil, başka sahaları sulamaktadır. Meselâ, Antalya çevresinin suları tabii olarak Konya'dan akmaktadır. Konya çevresinde yapılan baraj ilerde Antalya'yı susuz bırakacaktır. Yine Çukurova'yı besleyen su İçanadolu'dan gelmektedir. İçanadolu'da yapılan ve yapılacak olan barajlar da, ilerde Çukurova'yı susuzluk tehlikesi ile başbaşa bırakacaktır. Hattâ Suriye ve Irak'ın suları Türkiye'den gider. Muş ve Havran Ovalarını sulamak için yapılan ve halen yapılmakta olan barajlar bitip, sulamaya başlyaınca; Irak ve Suriye tarımı susuzluk sebebiyle çok büyük zararlar görecektir.

GELELİM ÇİMENTO FABRİKALARINA

Aşağı yukarı iki nisbet çimento elde etmek için bir nisbet kömür ister.

Bugün üç milyon ton civarında olan çimento üretimimizin, yeni yapılan fabrikalarla 6 milyon tonun üstüne çıkması gerekir. Bu kadar çimento için de üç milyon ton kömür gereklidir. Halbuki bizim bütün taş kömür üretimimiz, ancak yılda üç milyon tondur. Hepsini çimento için harcarsak; ozaman evlerde, trenlerde, vapurlarda yüksek fırınlarda ve bu kömürle enerji sağlayan diğer iş kollarında kullanacak kömür kalmayacak demektir. O halde ya fabrikalar. linyitle, akaryakıtla veya elektrikle çalışacak şekle çevrilecek, ve yahut kapatılacaktır. Halen taş kömüre göre kurulmuş olan fabrikalarımızın akaryakıtla çalışır hale getirilmesi için kuruluşları kadar masraf ister.

Diğer taraftan çimento tek başına kullanılır bir madde değildir. Genelikle demir ile birlikte betonarme inşaaatta kullanılır. Hemen söyliyelim ki betonarmede de 3 nisbette çimentoya 1 nisbette demir gereklidir. Üretimimiz olan 6 milyon ton çimentonun tam sarfedilebilmesi için, 2 milyon ton demire ihtiyaç vardır. Türkiye'nin demir üretimi ise yılda 700.000 ton civarındadır. Buna göre yalnız çimento sarfını karşılayabilmek için demir ve çelik tesislerimizin 3 misline çıkarılması veya bu miktar demirin yabancı ülkelerden satın alınması gereklidir. Yurdumuzun bugünkü maddi durumuna göre bu da mümkün değildir.

DEMİR VE ÇELİĞE GELİNCE:

Genellikle bir demir üretmek için, bir kömür gereklidir. Bu bakımdan demir çelik fabrikaları demir ve kömürün bir arada bulunduğu yerlerde kurulmalıdır. Tabiatta demir ve kömürün bir arada bulunduğu yerler ancak: Sovyetler Birliğindeki Doneç, Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki Mançurya, Almanya'daki Ruhr havzası gibi belli başlı yerlerdir.

Böyle kömür ve demirin beraber bulunduğu nadir yerlerin dışında, demir ve çelik fabrikaları ayrı bir ölçü ile kurulur. İlk önce kömür ile demirin ayrı, ayrı bulunduğu yerler birbirine demiryolu ile bağlanır, her iki yerde birden yüksek fırın yapılır. Demirin olduğu yere kömür, kömürün olduğu yere demir getirilmek suretiyle trenlerin boş işlemesi önlenir ve nakliye masrafı bu suretle yarıya düşürülmüş olur. Halbuki bizde yüksek fırın bu şekilde kurulmuş değildir. Nakliye masrafının fazlalığı, demir ve çelik maliyetini arttırır. Dünya piyasalarının üstüne çıkarır. Ayrıca yurdumuzda demir filizindeki cevher miktarı (tümör) çok düşüktür. 1/3 oranındadır. Bu durumda yerine taşıma masrafı lüzumsuz yere 3 katına çıkmaktadır. Türkiye'ye uygun tesis şekli demir ve kömürün bulunduğu yerde ayrı ayrı fabrikaların kurulmasıdır. Ayrıca yukarıda da belirttiğimiz gibi kömür üretimimizi; bu fabrikaların ihtiyaçlarını ve diğer ihtiyaçlarımızı karşılayacak kata çıkardığımız takdirde 20-25 sene sonra kömür madenimiz tükenecektir. Henüz Türkiye'de Zonguldak'tan başka işlenebilir nitelikte bir kömür madeni de bulunmamıştır.

GELELİM ŞEKER FABRİKALARINA:

Halen yurdumuzda şeker genellikle pancardan yapıldığına göre, fabrikaların çalışma kapasitesini pancar ekim alanlarının genişliği ve verimi tayın eder. Türkiye'de su altı pancar ekimine uygun toprak 20 milyon dönümdür. İşte şeker fabrikalarının en fazla çalışma hacmi, bu miktara göre değerlendirilmelidir. Halbuki su altı arazi aynı zamanda. çeltik ve pamuk ekiminde de kullanılmaktadır. Şu halde bu toprağı pancar pamuk ve çeltik arasında, bölmek veya bir seçme yapmak gerekir.

Bizde böyle hesap yapılmış değildir. Şekerin maliyeti iki şeye bağlıdır. Biri pancardaki şeker miktarı, diğeri de bir topraktan alınacak pancar miktarıdır. Üzülerek belirtelim ki, gerek pancarımızdaki şeker miktarı. gerekse 1 dönüm topraktan elde ettiğimiz pancar miktarı, komşumuz olan milletlerinkinin çok altındadır. Buna da sebeb, toprağın gerektiği şekilde gübrelenemeyişi, sulanamayışı ve pancar tohumunun ıslah edilemeyişidir.

TEKSTİL SANAYİMİZE GELİNCE:

Bu da yün elde edilen baş hayvanlarımızın miktarına ve kıllarının boyuna kalınlığına da dayanaklığına bağlıdır. (Pamuk için de durum aynıdır.) Baş hayvanların miktarı da otlama alanı ile ilgilidir. Otlama alanı geniş olursa hayvan yetiştirmek ve üretmek de o nisbette kolay olur. Bizde, Toprak Mahsulleri Ofisinin kuruluşundan bu yana meralar da ekilmeye başlamış, ve hayvanlara otlak arazi ayrılmamıştır. Şimdi piyasa hayvan ürünleri; yani yün, deri, süt, peynir gibi maddeler bu yüzden bulunmaz hale gelmiştir. Tekstil sanayiinin ilk maddesi olan yün, memleketimizdeki tekstil fabrikalarının ihtiyacına kâfi değildir. Ve muayyen döviz kaybı ile dış ülkelerden sağlanmaktadır. Bu yüzden de fabrikalar tam randımanla çalışmamaktadır.

Görülüyor ki, herhangi bir üretim kolunu tek başına değil, bütün bir memleket ekonomisi içinde incelemek gerekir. Bu da tek başına, meselâ şeker ve tekstil plânlanması değil:

1 — Yekûn üretim ve tüketim ekonomisinin plânlanması,

2 — O Plân çerçevesinde; her bölümün ayrı ayrı plânlanması şeklinde yapılır. Demek ki ilk önce ele alınacak husus, bir nâzım (Agregatif) plânlamadır.

Türkiye'miz yakın zaman kadar, bu yönde bir çalışma metoduna sahip değildi. Her ne kadar 27 mayıstan sonra bir Plânlama Teşkilâtı kurulduysa da, bu teşkilâtın da bu işlerin üstesinden gelmesine, çeşitli sebeplerden ötürü imkân yoktur.

ZENGİN YAPARSA KAZA FAKİR YAPARSA CEZA

Bugün yurdumuzda talan aldı yürüdü, hepimiz biliyoruz. Büyük zengin şirketler, gerçek kazançlarını gizleyip, az vergi ödüyorlar. Böylelikle devlet bütçesinden yılda 900 milyon lira çalıyorlar. Gene zenginlerin dış ülkelere kaçırdıkları dövizin miktarı milyarları aşıyor. Bütün zengin beylerin ve hanımların giydikleri, içtikleri, sürdükleri, taktıkları, takıştırdıkları herşey yabancı ülkelerden kaçak getiriliyor.

Fakir kardeş,

Bugüne kadar hiçbir zengin bu suçlarından ötürü hapis yatmamıştır. Şimdi bütün bunları bir kalem geçelim ve şu haberi hep birlikte okuyalım:

BATMAN H. A.

Merkeze bağlı Ulucami mahallesinde Mehmet Sedat'ın evine geceyarısı bir hırsız girmiş ve birçok kıymetli eşya arasında mutfaktan yalnız bir ekmek çalmıştı

Karakolda aç olduğunu söyleyen hırsız kimseyi inandıramamış, yapılan soruşturmada hiç sabıkası olmadığı, gerçekten iyi bir insan olduğu ve açlık yüzünden bu işi yaptığı öğrenilmiştir.

Fakirin dostu yayınları:

Gazetemiz, Yurd ve Dünya meselelerini, İşçi Köylü ve diğer emekçi vatandaşlarımıza «En kolay anlaşılır, en kolay kavranır, en açık ve en canlı» şekilde anlatmak amacıyla küçük kitapçıklar yayınlıyacaktır.

Her kitabın maliyetini, kendi üstünde açık rakamlarla göstereceğiz ve kitaplarımızı maliyetine kâr ilâve etmeksizin satışa çıkaracağız.

FAKİRİN DOSTU

Küçük Haberler

T.Ö.S ün HAZIRLADIĞI AÇIK OTURUM

Geçen hafta, T.Ö.S. ün Değirmenköy'de yaptığı açık oturum da miting şeklini aldı.

Oturumda, Dr. Hikmet Kıvılcımlı, Prof. İsmet Sungurbey, Prof. Ataay, Asistan Mahir Kaynak ve T.Ö.S. yöneticilerinin konuşmaları ilgi ile dinlenmiştir. Konuşmacılar otobüse binip ayrılırken köylüler dayanışma gösterisinde bulundular.

Varan Onbeş

Kundura tabanlarını yapıştırmak için kullanılan ve içinde «benzol» bulunan yapıştırıcılar, 15 Kundura işçisinin ölümüne sebep oldu. Bu benzollü yapıştırıcıların, kullananlarda kan kanseri yaptığı anlaşılmıştır. Yasaklanması için bakalım kaç fakir kundura işçisinin daha ölmesi gerekecek.

İŞÇİNİN KÖŞESİ

İŞÇİ KARDEŞ

İş kanunu maddelerini oku!... Sendika toplantılarında sorular sor. Toplu sözleşmelerle sana verilmiyen haklarını iste. İş kanunu der ki; 3 seneyi çalışarak dolduran işçi kıdem tazminatına hak kazanır. Bu hak veriliyor mu?

Son çıkan işçi emekliliği kanunu; 50 yaşını dolduran kadınlara ve 55 yaşını dolduran erkeklere tekaüdlük hakları tanımış. Böyle olmasına rağmen, bu yaşları dolduran ve tekaüde sevkini istiyen işçiler kıdem tazminatını alabilir mi? Alamaz ve alamamaktadır.

Kanunda 3 seneyi dolduran kıdem tazminatına hak kazanır dediği halde, neden sen tazminatını alamazsın.

Bütün bunların sebeplerini ara, seni yöneten sendikacılara sor ve toplu sözleşmelerle haklarını almaya çalış.

İŞÇİ KARDEŞ

Bu köşe senin köşendir. Burada senin dertlerini dile getireceğiz ve hep birlikte çözüm yollarını araştıracağız.

BİRİ YER, BİNİ BAKAR; KIYAMET BUNDAN KOPAR !

FAKİRİN DOSTU

SÖMÜRÜCÜ ZENGİNE KARŞI; SÖMÜRÜLEN FAKİRDEN YANA

PETROL ŞİRKETLERİNİN OYNADIĞI BÜYÜK OYUN

(Baştarafı 1. sayfada)

tır. Bu miktar Dünya rezervinin üçte ikisidir. Diğer petrol üreten ülkeler, çıkardıkları petrolün büyük bir kısmını kendileri harcar. Halbuki Basra körfezi bölgesi iktisadî bakımdan geri kalmış olduğundan, yılda çıkardığı petrolün ancak 10 milyon ton kadarını kullanabilir. Yılda 250 milyon tonun üstünde ham ve işlenmiş petrolü dışarıya ihraç eder. Bu miktar da Dünya petrol ihracatının yüzde 55 idir. Amerikan petrol şirketleri için Basra körfezi bölgesinin önemini arttıran bir diğer özelliği de, büyük verimliliğidir. Burada petrol üretimi ve arama masrafları çok düşüktür. Az sayıda kuyudan, çok fazla miktarda petrol elde edilir. Arama işinde diğer petrol bölgelerine nisbetle daha az sayıda sondaj makinesi gereklidir. İşçi ücretleri de çok düşük olduğu için petrol daha ucuza mal olur.

Basra körfezi bölgesinin, bu büyük verimliliği ve bereketi yüzünden Amerikan petrol şirketleri ne bahasına olursa olsun, bu bölgeyi ellerinden kaçırmak istemezler. Bunun için de evvelâ bu bölgedeki ülkelerin krallarını ve hükûmetlerini ele geçirmişler veya kendilerine bağlı kişileri kral ve hükûmet diye ülkelerin başına getirmişlerdir. Fakat bu gün artık bu usul, bölgeyi elde tutabilmek için yeterli değildir. Petrol şirketlerinin iş başına getirdiği krallar, şeyhler ve adamları; petrolden sağladıkları büyük gelirlerle lüks ve debdebe içinde yaşarken, bu ülkelerin müslüman halkları açlık ve yoksulluktan kırılmaktadırlar. Yabancı pet rol şirketlerinin ve onların adamları olan kralların ve Şeyhlerin elinde esir hayatı yaşıyorlar. Bu durum artık böyle devam edemez. Çünki Mısır, Suriye, Cezayir, Irak Libya gibi milli bağımsızlıklarını kazanan ve halklarının yaşama seviyesi günden güne yükselen diğer müslüman Arap ülkeleri onlara örnek oluyor. Millî bağımsızlığın ve emperyalist sömürüden kurtulmanın ne demek olduğunu anlamaya başladılar. Petrol şirketlerinin ve uşakları kralların ve şeyhlerin bütün baskı ve zorbalığına rağmen, bu fakir halkların artık gözleri açılıyor. Kukla kralların, Şeyhlerin ve hükûmetlerin oturdukları koltuklar çatırdamaya başladı. Bu durumu daha önceden sezen Amerikan petrol şirketleri, evvelce başka bazı tedbirler almışlardı. Arap petrol bölgesinin burnunun dibinde yahudi İsrail devletinin kurulmasına yardım etmişlerdi. Bu yahudi devletini, bekçi köpeği gibi kullanmışlar ve uyanan Arap halklarına karşı saldırtmışlardı. Bu işte bir müddet başarı da sağlamışlardı. Fakat bugün artık İsrail'in bekçı köpekliği de yetmiyor. Yıllardır horlanan ve ezilen müslüman Arap halklarının uyanışı ve direnişi bir çığ gibi gelişiyor. Bu yüzden Amerikan petrol şirketlerine yeni ve İsrailden daha güçlü bekçiler gerekli oldu. Bu iş içinde en elverişli ülke olarak Türkiyeyi seçtiler. Türkiyenin müslüman halkını, kardeş Arap müslüman halklarının karşısına çıkarma oyununa giriştiler. Türkiyede, para karşılığı bu çirkin oyuna katılacak çıkarcı çevreleri de buldular ve işbirliğine başladılar.

Gelecek yazımızda, Amerikan petrol şirketlerinin çıkarı için müslüman halkımızı kandıran ve kardeş Aran müs lüman halklarının karşısına dikmek isteyen Türkiyedeki çıkarcı çevrelerin maskelerine el atacağız.

Fakirler birleşelim

Büyük şehirlerin güzel yerlerinde şık, temiz giyimli ve besili insanlar oturur. Yüzlerinde neş'e, hayat fışkırır. Açlık nedir? İşsizlik nedir? Pahalılık, parasızlık nedir bilmezler.

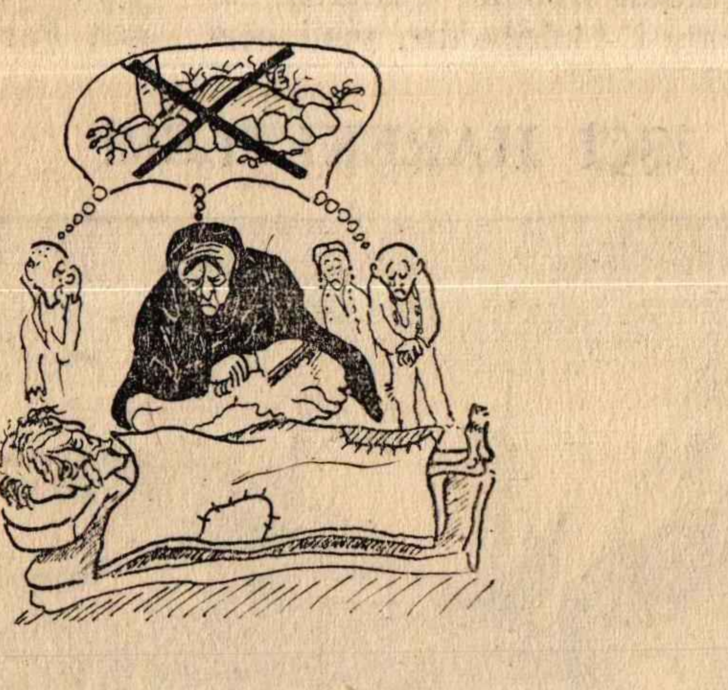
Hususi doktorları, avukatları, hizmetçileri, şoförleri vardır. Karıları sütle yapar banyolarını. Yazın plâjlarda kışın Uludağlar'da eğlenirler. Çocukları Avrupa'larda okur. Köpekleri bile bizden iyi beslenir, bakılır.

Fakirlerin yaşadığı semtlerin sokaklarında ise işsizlik, açlık, parasızlık, hastalık, bakımsızlık tırpanla gezer.

Fakir insanlardır hastahane kapısından kovulan. Fakir inasnlardır iş bulma kurumlarında her sabah kuyrukta iş arıyan. Fakir, kimsesiz çocuklardır köprü altında yatan. Fakir insanlardır, iş kazalarında sakat kalan, cami avlularında dilenen.

İlk defa zenginler kirletir, baştan çıkartır en güzel fakir kızlarını. Sonra bu kızlar ekmek parası için önüne gelene vücutlarını satarlar.

Fakir insanlar her yerde aşağı görülür. Dövülür, sövülür. Fakirlerdir devlet kapılarında ağlayan sızlayan, derdine kulak asılmayan. Çünkü zenginlerin karnı tok. açım halinden anlamaz.



11 Milyon gizli ve açık işsiz vardır yurdumuzda. Her gün binlerce insan Avrupa'ya ekmek-iş bulmak için müracaat ediyor.

İşsizlik ve pahalılık her gün hızla artıyor. Köylerden şehirlere, şehirlerden dışarıya taşıyor işsizler ordusu. Ekmek ve iş bulmak için çocuklarını az sefil bırakan ana ve babalar diyar, diyar gurbeti dolaşıyorlar.

Kış geldi. Yine odun, kömür, kira, yiyecek, giyecek fiyatları yükseldi. Parası olan odununu, kömürünü yazdan aldı. Ya parası olmayan fakir — fukara ne yapsın? Hele evde hastası da varsa....

Zenginlerin umurunda mı? Sen odun alamamışsın, paran yokmuş. Hastan varmış...!

Onlar kaloriferli dairede otururlar. İçinde sıcak, soğuk suyu akar. Köpeklerinin bile hususi odaları vardır. Yazlık evleri ayrıdır zenginlerin. Pahalılık arttıkça keseleri daha çok dolar, yüzleri daha çok güler zenginlerin. Fakirlik — pahalılık ne kadar çok artarsa patronlar daha o kadar zengin olur. Fakirler ne kadar pahalılıktan ağlaşırlarsa, zenginler o kadar sevinirler. Çünkü: Fakirin kaybı, zenginin kazancıdır.

İşsizlik ve pahalılıktan şikâyetçi olan işçiler, köylüler, dar gelirliler, fakir fukara bizler birleşelim. Birlikten güç doğar. Zenginler bizim halimizden anlamaz.

BÜTÜN FAKİRLER BİRLEŞELİM. El ele omuz omuza olalım. İşsizliği ve pahalılığı yaratanlara karşı mücadele edelim.

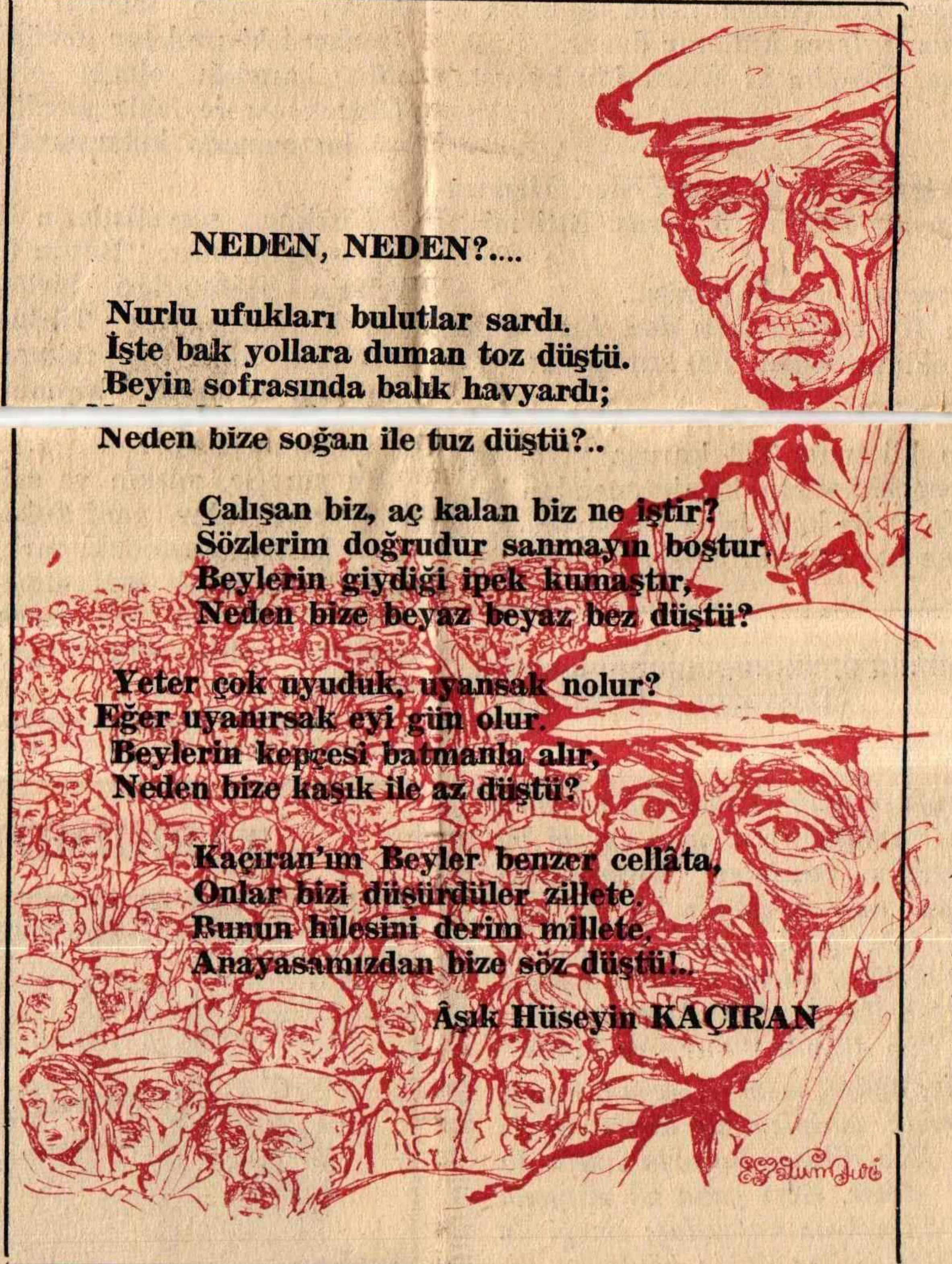
Biz birleştik mi, bütün zenginler külâhlarını önüne koyup düşünecekler. Fakirler birleşiyor diye korkmağa başlayacaklar. Birleşelim ki artık "Bıçak kemiğe dayandı, fakir halkımız uyandı" diyebilelim.

TAHSİN TEKİN

İ.P.S.D.'NİN GENEL KONGRESİ YAPILDI

İşsizlik ve pahalılıkla savaşmak üzere geçen sene işçi, köylü ve aydınlar tarafından kurulan «İşsizlik ve pahalılıkla Savaş Derneği»nin Genel Kongresi 30/Kasım 1969 Pazar günü saat 10 da Derneğin yeni Lokalinde yapıldı.

Gelecek sayımızda İzahat vereceğiz.



NEDEN, NEDEN?....

Nurlu ufukları bulutlar sardı.
İşte bak yollara duman toz düştü.
Beyin sofrasında balık havyardı;
Neden bize soğan ile tuz düştü?

Çalışan biz, aç kalan biz ne işte?
Sözlerim doğrudur sanmayın boştur.
Beylerin giydiği ipek kumaştır,
Neden bize beyaz beyaz bez düştü?

Yeter çok uyuduk, uyansak nolur?
Eğer uyanırsak eyi gün olur
Beylerin kesesi batmanla alır.
Neden bize kaşık ile az düştü?

Kaçıran'ım Beyler benzer cellata,
Onlar bizi düşürdüler zillete.
Bunun hilesini derim millete.
Anayasamızdan bize söz düştü.

Aşık Hüseyin KAÇIRAN

DEĞİRMENKÖY'DE İŞGAL NEDEN?

İstanbul'un Sillivri kazasının Değirmenköy'ündeki köy lüler kendi toprakraklarını işgal ettiler. Yalan, yanlış değil, kendi topraklarını işgal ettiler. Gittik, gözümüzle gör dük. Hikâye şöyle:

Değirmenköy halkı, 1331 senesinde Selânik'ten Değirmenköy'e göç etmişler. O sırada orada 24.000 (yirmidört bin dönüm) dönümlük bir çitlik varmış: Esemenli Çiftliği. Sahibi Anton adında bir rum. Çiftlik sahibi 1341 senesinde Türkiye'den göç etmiş. Giderken 24.000 dönümlük çiftliğinin yarısını köylülere diğer yarısını da şimdiki ağaya satmış. Yani 12.000 dönümünü köylüler, diğer 12.00 dönümünü de ağa satın almış. Ama o zaman köyün nufusu az, elde imkân ve makine yok. Köylüler an cak 12.000 dönümün 7.000 dönümünü işleyebilirler. Köy lülerin tapusundaki geriye kalan 5.000 dönüm toprağı ağa; muhtarı korkutup adam dövüp, mera olarak kullanmağa başlar. Ve 10 sene kadar sonra da yavaş yavaş ekin eker.

1946 senelerinde artık köyün nüfusu artmıştır. Düne kadar işleyebildikleri ttoprak ları gayrı kendilerine yetmemektedir. ellerine birkaç makine de geçince; köylüler düne kadar işleyemedikleri ve ağanın bir mütdet mera ve bir müddet tarla olarak kullandığı kendi topraklarını işlemenin zamanı geldiğine inanırlar 5.000 dönüm toprağı bir güzel ekmeli ve mahsulünü toplamalı derler. Toplamalı, toplamalı amma gel gör ki ağa bırakamaz. Bu toprak benim, bu arazi benim diye tutturur. Velâkin köylünün elinde tapusu var. İşte böylece ağa ile köylünün arası kızıştıkça kızışır ve iş bundan 20 sene kadar önce mahkemeye düşer:

Ağanın parası var... Köylünün yok.

Ağanın şahidi var... Köylünün yok.

Ağanın bilirkişisi var. Köy lünün yok.

Ve mahkeme böylece sürer gider. Sonunda toprak ağanındır diyerek karar çıkar mahkemeden. Yargıtay'da bunu tasdik eder.

Değirmenköy'lüler bakar. Yahu bizim elimizde burasının bizim olduğuna dair topu var. Şuhalde kendi toprağımızı işgal edelim derler. Ve gen ciyle ihtiyarlarıyla kızıyla ka dınıyla çoyuğuyla çocuğuyla araziyi sürereler ve ekerler. Fakat ağa! Bakar ki gasbetti ği toprak elden gidiyor, hemen sağa sola müracaat eder. Köylünün karşısına köylü çocuğunu olan askeri diktirir. Bir tarafta ana baba bacı kar deş, diğer tarafta elinde mav zeri süngüsüyle oğul. Bir tarafta köylü bir tarafta oğul. Oğul ağanın yanında. Yani ağa, oğulu ana baba bacı kardeşe karşı çıkarıyor.

Evet Değrmenköy'de, köyün ağası. Jandarma İlyas Kay'ı, babası Kara Hasan namıyla tanınan Hasan Kayın karşısınt çıkarttı. Ve Jandarma oğul İlyas, babası Kara Hasan'ın göğsüne süngüsünü dayadı.

Direnen Değirmenköy'lülere sevgiler selâmlar.

Gazanız mübarek olsun.

Birinci T.B.M.M. Halkçılık Bildirisi

Emperyalist Devletlerin, ve Milletimizin hayatına açıkça kasdetmeleri neticesinde müdafai meşrua için toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisi (1), şimdiye kadar muhtelif vesilelerle sarahaten veya zımnen ilân ettiği maksat ve meslekini bir kere daha bütün cihana arz için şu beyannameyi neşreylemeye lûzum görmüştür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Millî hudutlar dahilinde hayat ve istiklalini temin ve hilâfet ve saltanat makamını tahlis (2) ahdiyle teşekkül etmiştir. Binaenaleyh hayat ve istiklâlini, yegâne ve mukaddes evvel bildiği Türkiye halkını, emperyalizm ve kapitalizm tahakküm ve zulmünden kurtararak irade ve hakimiyetinin sahibi kılmakla gayesine vasıl olacağı kanaatındadır. (3)

Türkiye Büyük Millet Meclisi, milletin hayat ve istiklâline suikast eden emperyalist ve kapitalist düşmanların tecavüzatına karşı müdafaa ve bu maksada muhalif hareket edenleri tedip azmiyle müesses bir orduya sahiptir. (4)

Emir ve kumanda selâhiyeti Büyük Millet Meclisinin şahsiyeti maneviyesindedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, halkın ötedenberi maruz bulunduğu sefalet sebeblerini yeni vesait ve teşkilât ile kaldırarak yerine refah ve saadet ikâme etmeği başlıca hedefi addeder. (5) Binaenaleyh toprak, maarif, adliye, maliye, iktisat ve evkaf işlerinde ve diğer mesailde, içtimai kuvvet ve teavünü hakim kılarak (6), halkın ihtiyacına göre tecaddüdat ve tesisatı vücuda getirmeğe çalışacaktır. Bunun için de siyasi ve içtimai umdelerini milletin ruhundan alacak ve tatbikatta milletin temayülât ve an'anatını gözetmek fikrindedir.

Binaenaleyh Türkiye Büyük Millet Meclisi, memleketin idari, iktisadî, içtimaî umum ihtiyacatına müteallik ahkâmı peyderpey tetkik ve kanun şeklinde tatbik mevkiine vazeylemeye başlamıştır.

Veminallüttevfik 21.
21 Ekim 1336

(1) Burada söz konusu edilen T.B.M.M. bir yasama organı değil, bir konvansiyondur. Bu husus 24.4.1920 tarihli Atatürk'ün verdiği önerge ile sabittir.

(2) Burada söz konusu edilen tahlis-i makam-ı hilâfet ve saltanat, Osmanlı hanedan ve saltanatı değil, kişi hilâfeti ve saltanatını bizzat Osmanlı hanedanının tasallutundan kurtarma anlamınadır. Bu husus T.B.M.M. nin 29 Ekim 1923 ve 3 Mart 1924 günlü müzakereleriyle sabittir.

(3) Burada tahakküm ve zulümden kurtulması söz edilen Emperyalizm ve kapitalizm, yalnızca yurt dışı emperyalizm ve kapitalizm değil dir. Buna yurt içi emperyalizmi ve kapitalizmi de dahildir. Bu husus, aynı celsede Balıkesir mebusu Harun Basri Çantay'ın bir suali münasebetiyle açıklanmıştır.

(4) Burada kurulduğu söz konusu edilen ordu, milli ordudur.

(5) Burada, o günün şartları dolayısıyla kurulması öngörülen yeni vesait ve teşkilâtın adı söylenmemiştir. Fakat, bildirinin genel niteliğinden bunun kollektif üretim olduğu anlaşılmaktadır.

(6) Bildiride içtimaî uhuvet ve teavünün niteliği belliteştirilmemiştir. Fakat bildirinin genel niteliğinden bunun kollektif üretim olduğu anlaşılmaktadır.

İşçi ve Köylüden yana

(Baştarafı 1. sayfada)

Bu da ancak işçiden ve köylüden yana güçlerin yapacakları kurultaylarla sağlanabilir. Gerçekte böyle kurultayların T.İ.P. tarafından düzenlenmesi ge rekirdi. Fakat, işçiden ve köylüden yana güçlerin bütün hatırlatmalarına rağmen bu yerine getirilmemiştir. Bundan ötürü, bu tarihi görevi yerine getirme devrimci yan örgütlere düşmüştür.

T. Ö. S. 7 Aralık 1969 pazar günü saat 9 da Aksaraydaki kendi salonunda ilk toplantıyı açacaktır. Kurultay gündemi:

1 — Yazılı tebliğlerin okunması 2 — Serbest tebliğler 3 — Tebliğler üzerinde tartışma 4 — Sonuçlar'dır.

Kurultayın olumlu olması için 1920 Halkçılık beyannamesine ait dökümanlar teksir edilmiştir. Yazılı tebliğde bulunmak isteyenlere verilecektir.

Forma, tebliğ verecek ve katılacak olanlardan bir kısmı belli olmuştur. Alfabetik sıraya göre isimleri veriyoruz: Arsal Orhan, Belli Mihri, Divitçioğlu Sencer, Fatinoğlu Abidin Nesimî, Kaynak Mahir, Kıvılcımlı Hikmet, Kerim Sadi, Küçükömer İdris, Madanoğlu Cemal, Perinçek Doğu, Sungurbey İsmet.



DÜŞÜNEMEYEN ADAM

FAKİRİN HUKUKU

Bugün yurdumuzdaki düzende fakirin hakkı, hukuku yoktur. Hep biliyoruz. Hükûmet adamları kanun önünde zenginin de, fakirin de eşit olduğunu tekrar edip dururlar. Gerçekte ise, hakkımızı arayınca «Hak değirmende olur» cevabını alıyoruz.

Bir Frenk yazarı : «Kanunlar hem fakirlere, hem de zenginlere; dilenmeyi, köprü altında yatmayı ve ekmek çalmayı yasak etmiştir» der. Oysa zenginler ne dilenir; ne köprü altında yatar; ne de ekmek çalar. Frenk yazarı bunu anlatmak istemiş. Aslında birçok yasaklar yalnız fakirler için konmuştur.

Fakir kardeş,

Biz bu köşede herşeye rağmen sizlere kanunların açık kapılarını göstermeye çalışacağız. Fakirlerin kanunlar ve hükûmet karşısında kendilerini nasıl savunabileceklerini ve haklarını isteyebileceklerini öğretmeye çalışacağız.

FAKİRİN SAĞLIĞI

Fakir kardeş,

Bugün fakir halkmızın büyük çoğunluğu hasta, çürük, veyahut sakattır. Çünkü gıda alıp beslenemez. Evinde yakacağı, üstünde giyeceği olmadığı için soğuktan korunamaz. Sağlık şartlarına uymayan iş yerlerinde çalıştığı için hasta olur. İş kazasına uğrar sakat kalır. Hastaneler fakirlere kapalıdır. Parası yoktur; doktora gidip ilâç alamaz. Sigortalı olup aldı diyelim; aldığı ilâçlara hayır yoktur. Çünkü ilâçların çoğu bozuk ve hilelidir. 451 çeşit ilâcın sağlığa zararlı olduğu anlaşıldı. Bir çok ilâç fabrikası hileli ilâç yaptığı için kapatıldı. Gıda maddeleri de öyle; hem pahalı, hem karışık, hem bozuktur.

Fakir kardeş,

Bütün bunları okuduktan sonra «örtki ölem» demekten başka çaremiz kalmıyor diyeceksiniz. Hayır arkadaşlar ölmiyeceğiz. Tüm yaşama gücümüzü kullanarak direneceğiz. Ta ki bu bozuk düzeni değiştirinceye kadar.

Onun için en az para ile, mümkün olduğu kadar iyi nasıl beslenebiliriz. Hasta olmamak için neler yapabiliriz. Hasta isek veya olursak doktorlara ve ilâçlara kapılmadan nasıl iyileşebiliriz.

Bu köşede, bu işin uzmanları sizlere çareler gösterecek ve açıklıyacaklardır.

FAKİRİN DOSTU

Grev yaptı

(Baştarafı 1. sayfada)

mesken kiralarının artması sonucunda işçiler zor duruma düştü. Bunun üzerine İtalyan işçisi, öyle miskin miskin beklemenin hiçbir derde çare olmadığını iyice bellediğinden davranışa geçmeye karar verdi. Bütün iş kollarında çalışan 15 milyon işçi 19 kasım günü, önce 24 saat süren bir Genel Grev yaptı. Fakat zengin sınıf para ile tuttuğu adamlarını, grevi hazırlıyan sosyalistleri dövmek ve sindirmek için sokaklara salınca, işçiler karşı koydu ve tekrar grevlere girişildi. Grevler bütün İtalyaya tekrar yayıldı.

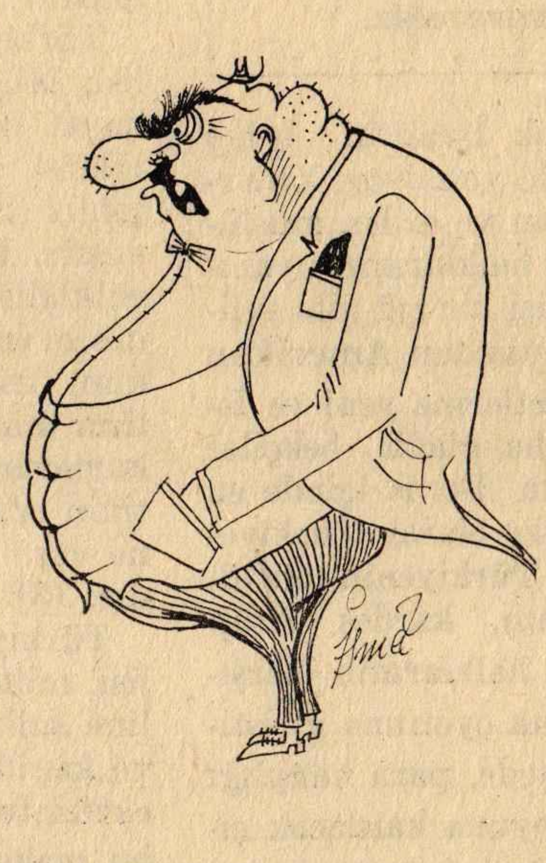
Bugün Türkiyede hayat pahalılığı İtalyadakinden çok daha fazladır. İşçi ücretleri ise çok daha düşüktür. Üstelik Anayasamız da her türlü sömürüye karşı kanun çerçevesinde direnme hakkını tanımıştır. Velâkin işçi sınıfımız halâ uyur ve sendikalarımız hâlâ oyalar.

TEKİRDAĞLI SOĞAN ÜRETİCİLERİ

Kan Ağlıyor

Şaştık Bu İşe Diyorlar.

Soğan üreticileri: Kilosunu 85 kuruşa malettiğimiz soğanı, 100 kuruştan komisyoncuya veriyoruz. Onlar da aynı soğanı İstanbulda 350 kuruşa sattırıyorlarmış. Biz kiloda 15 kuruş, onlar ise ter dökmeden kiloda 250 kuruş kazanıyorlar.



— Dur be beyim. En doğrusunu ben anlatayım sana. Adımı da yaz. ARİF Yılmaz. Bu soğan denilen nesne, Tekirdağ'da 5-10 yılda bir para eder. Haydi bu yıl para etti diyelim. Biz burada bir kaç kişi toplanıp bir kamyon tutar soğanımızı, İstanbul'daki komisyoncuya götürürüz. Komisyoncu bize bir yer gösterir. İndirin oraya soğanınızı der. İndiririz. Kırk para almadan oradan döneriz memleketimize. Malımızın ne vakit, kime ve kaça satılacağını bilemeyiz. Ara, sıra para için uğrarız komisyoncuya. 2-3 çuval malımızı kasten satmaz. Gittiğimizde onları gösterir bize. Malınızın satışı daha bitmedi.. Fatura kesip para veremem der. Bu git-geller bazen aylarca sürer.

Beyim senin anlayacağın, komisyoncu, bizim taşımızla bizim başımızı vurur. Paramızı aylarca kullanır durur.

Sıra gelir para almaya. Diyelim ki kilosu 120 kuruştan satılmış.

Eee. Kilo başına % 8 komisyon 10 kuruş eder. Hammaliye 2, kamyon parası 3, çuval masrafı 5 kuruş. Etti mi 20 kuruş masraf.

Dahası var ya. Borsa parası, branda parası...

Elâlem, üretici soğanı 120 kuruşa sattı der. Amma, gerçekte 85 kuruşa mal etmiş olduğu soğanı 100 kuruşa satmıştır.

İstanbul halkı, soğanın kilosunu 350 kuruşa yiyormuş. Ona bizim aklımız ermez. Demekki soğan, komisyoncudan bakkala gidinceye kadar o arada it izi kurt izine karışıyor. Esas hüner, bu it izinin kurt izine karışmasını önleyebilmektedir.

(Başyazının Devamı)

Fakir kardeş,

Bugün yurdumuzun nüfusu aşağı, yukarı 35 milyona yaklaştı. Meramımızı iyice anlatabilmek için, evvelâ bu 35 milyona gelirleri ve üretim vasıtaları karşısındaki durumları bakımından, yani sınıf açısından bir göz atalım. Türkiyede lüks ve debdebe içinde yaşayan zenginlerin sayısı; tüm aileleri ile birlikte yarım milyonu aşmaz. Üretim vasıtalarını, yani fabrikaları, toprakları vs. elinde tutan bu zengin sınıfa ilim dilinde "Burjuva Sınıfı" denir. Orta sınıf dediğimiz; aydın, memur, subay, esnaf, küçük toprak ve küçük mülk sahipleri ile ailelerini de 6--7 milyon kişi sayalım. İlim dilinde bu orta sınıfa da "Küçük burjuva" sınıfı denir. Geri yana 28 milyona yakın vatandaş kalır. Bu 28 milyon vatandaş; emeği ile geçinmek zorunda olan fakir işçiler, fakir köylüler, diğer fakir emekçiler ve bunların çoluk, çocuklarıdır. Emeğinden başka üretim vasıtasına sahip olmayan ve emeğini zengin sınıfa satarak geçinmek zorunda olan bu fakir sınıfa da ilim dilinde "Proleter Sınıfı" denir.

Proleter kardeş,

Bugün yurdumuzun bütün nimetlerinden, bir avuç zengin sınıf, yani burjuva sınıfı bol, bol faydalanıyor. Nimetlerin paylaşılmasına Amerikan emperyalizmini de ortak eden Burjuva sınıfın kaymak tabakası, onun himayesinde kendini emniyetde sayıyor. Orta sınıfın, yani Küçük Burjuva sınıfının bir kısmı sıkıntı içindedir, bir kısmı ise oldukça rahat yaşar. Emeği ile geçinmek zorunda olan fakir sınıfa, yani Proleter sınıfa gelince; durumumuz yürekler acısıdır. Bütün yiyecek, giyecek ve yakacak maddelerini üretenler; köşkleri, apartmanları yapanlar bizleriz. Fakat, aç ve çıplak olan; karda, kışta odunsuz ve kömürsüz kalan; evi, barkı bulunmayan gene bizleriz.

Proleter kardeş,

İşte "FAKİRİN DOSTU" gazetesi; fakir emekçi halkımıza, kimler tarafından ve nasıl sömürüldüğünü göstermek için çıkıyor. Emperyalizmden ve yerli ortakları olan sömürücü zenginlerin baskısından kurtulmak için elbirliği ile neler yapmamız gerektiğini göstermek amacıyla çıkıyor.

"FAKİRİN DOSTU" dar imkânlarına ve kıt parasına rağmen, sizlerden alacağı güçle bu görevlerin üstesinden geleceğine de inanmaktadır.

FAKİRİN DOSTU

Gerçek Fakir kime derler

Dilimizde yaygın olarak kullandığımız fakir sözcüğü, arapçadan alınmadır. Fakir sıkıntı çeken değil, çok sıkıntı çeken anlamına gelir. Fakirin sıkıntı çeken sözcüğü, dilimizde kullanılmaz.

"Fakir" sözcüğünün yanında, dilimizde bir de fukara sözcüğü vardır. Fukara, fakir sözcüğünün çoğulu, yani fakirler anlamına gelir. Fakat biz onu çok fakir, pek çok sıkıntı çeken anlamına karşılık sayarız.

Biz Türkler fakir söcüğünü arapçadan farklı anlamlarda kullanırız. Genellikle biz, fakir sözcüğünü:

a) Malı, mülkü olmayan, çalışabildiği kadar çalıştığı halde sıkıntı çeken, veyahut iş arayıp da bulumadığından sıkıntı çeken kişi için. (Arapçada gerçek fakir buna denir')

b) Malı, mülkü, yok, gereği gibi çalışmayıp, oturan sıkıntı çeken kişi için. (Arapçada bunlara miskin denir.)

c) Malı, mülkü yok, çalışmaz, dilenci kişi için... kullanırız. (Arapçada bu kimse lere sail denir.)

Kafkasyalı Türkler, bunlardan (a) ile gösterdiğimize, yani gerçek fakire "FUKARAİ - KÂSİBE" derler. Bu sözcük arapçada ve farsça da yoktur. Bu anlama göre; fukara-i - kâsibe tamamı ile, frenkçedeki proleter sözcüğünün karşılığı olmuş olur. (Gazetemiz de fakir sözcüğünü bu manada kullanmaktadır.)

Nitekim, sosyalistlerin tarihi sloganı olan, "Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz"i, Kafkasyalı Türkler "Bütün ülkelerin fukara-i kâsibe'si birleşiniz" biçiminde kullanmışlardır.

Bu suretle, miskin ve sail ile, gerçek fakir, yani fukara-i - kâsibe arasındaki fark; birincisinin emek sarf etmemesi, ikincisinin ise emek sarfettiği halde, sıkıntı içinde olmasıdır.

Kafkasyalı Türkler, sosyalizmi genellikle fukara-i - kâsibe'ye dayatmışlardır.

Sosyalizmin dayanak gücü, çalışmayan miskinler değil, çalışan himmet gösteren fukara-i - kâsibe'dir, yani gerçek fakirlerdir, frenkçedeki proleterlerdir. Nitekim 1903 de kurulan Azerbancan Sosyalist partisinin adı "Himmet Partisi idi.

FAKİRİN LÛGATI

EMPERYALİZM NEDİR

Bu köşede her sayı; Gazetemizde okuyacağınız yabancı ve bilmediğiniz kelimelerin manâsını açıklıyacağız. Bu sayıda Emperyalizmin ne olduğunu anlatacağız.

Amerika İngiltere, Fransa, gibi gelişmiş Sanayi ülkelerini, büyük zengin şirketler ellerinde tutar ve istedikleri gibi yönetirler. Bu şirketler, yalnız kendi ülkelerindeki işçileri sömürmekle kalmazlar. İktisadî bakımdan geri kalmış ülkelere de mamul eşya ve sarmeye ihraç ederek, onları kontrolları altına alırlar. Bu ülkelerin yeraltı ve yerüstü servetlerini yağma ederler. İhracat, ithalat, banka, sigorta ve büyük işletmeleri kendi çıkarlarına uygun olarak kullanırlar. Yatırımlarını emniyet altına almak için, geri kalmış, ülkelerin hükûmetlerini de kendilerine bağlarlar. Hatta silahlı kuvvetlerin kumandanlarını bile satın alabilirler. Bununla yetinmeyip askerî üsler kurarlar. Bu üslere atom silâhları dahil, uçaklar ve her türlü modern harp araçlarını doldururlar. Bu suretle kendi saldırı politikalarını yürütmeye çalışırlar. Yardım yapıyorum diye, o geri ükeyi borçlandırırlar. Yani kendilerine bağlı bir ülke şekline sokarlar. Ham maddeleri ucuza alıp, mâmul eşya şekiline getirerek yine bu ülkelere en yüksek fiyatla satarlar. Böyle ülkelerde bağımsızlık ve demokrasi diye bir şey kalmaz.

İşte böyle büyük şirketlerin yönetimindeki, zengin ülkelerin, geri kalmış ülkeleri sömürmesi şekline EMPERYALİZM denir. Bu işi yapanlara da Emperyalist denir.

Ar dünyası değil kâr dünyası

Vietnamdaki Amerikan paşaları, silâhla yenemedikleri kahraman Vietnamlı kadınları, şimdi de dolarla yenmeyi düşünüyorlar. Bunun için, Vietnamdaki Amerikan pazarının kârhaneler açmasını teklif ettiler. Aç ve yoksul bıraktıkları Vietnamlı kadınları bu kârhanelerde Conilerine Peşkeş çekecekler.

Amerikalı emperyalistlerin, fakir ülkelerdeki değişmez taktiği budur; Bir eliyle verir, diğer eliyle alır.

Para ile tutup harbetmek için Vietnama gönderdikleri yüzbinlerce askerin elindeki dolarları da, açtıracakları kârhanelerde toplayıp geri alacaklar.

Can çıkar, huy çıkmaz!..

TARİHİMİZDE İŞÇİ HAREKETLERİ



Türkiye'de bilinen ilk grev 1872 yılında Kasımpaşa Tersanesinde çalışan ve peşpeşe üç ay ücretlerini alamıyan 600 işçi nin yaptığı grevdir. İşçiler önce Bahriye Nezaretine, sonra Bab-ı Ali'ye sonra Sad razam'a ve nihayet padişaha başvurmuşlar. Bütün bunlar boşa çıkınca greve baş lamışlardır. Grevin sonunda işçilerin bütün istekleri kabul edilmiştir.

Sahibi: ORHAN MÜSTECAPLI
Bu Sayıda Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
AKIN ÇITAKOĞLU
İdare Adresi: Çatalçeşme Sok. No. 17/1
Cağaloğlu — İSTANBUL
Basıldığı Yer:
HAŞMET MATBAASI

İşçi ve Köylü arkadaşlarımızdan, FAKİRİN DOSTU'na haber ve yazı göndermelerini bekliyoruz.